

Mikael Josephsen skriver om døden med et glimt i øjet

Forfatteren Mikael Josephsen "undergrundsdebuterede" i 1986, og har siden udgivet flere romaner og digtsamlinger på en række forskellige forlag. Nu er han aktuell med digtsamlingen "Mit sted 2." Foto: Lærke Posselt

CHRISTIAN RØMER STOKBRO

08.03.2025

BØGER // ANMELDELSE – I Mikael Josephsens digtsamling *Mit sted 2* er døden fremtrædende: "Det er døden / der driver disse digte" hedder det i værkets første to linjer. Og der er virkelig en alvorfuld meditation over menneskets endelighed, skriver Christian Rømer Stokbro.

Mit sted 2

Forfatter: Mikael Josephsen

Forlag: Melodika

Udkom d. 28. februar 2025.

Sidste år udkom en lille, men æstetisk og eksistentielt set meget tilfredsstillende digtsamling med titlen *Mit sted*, der først blev skrevet som en slags automatskrift på Facebook uden at blive "rettet eller redigeret", som der står i et lille efterord. *Mit*

sted formåede at balancere mellem det humoristiske og det alvorlige, men det er som om, det alvorlige vejer tungere nu i *Mit sted 2*.

Forfatteren Mikael Josephsen ”undergrundsdebuterede”, som det hedder i følgebrevet, i 1986, og har siden udgivet flere romaner og digtsamlinger på en række forskellige forlag.

Josephsen er født og opvokset i København, men har i flere år boet på Fyn; han har skrevet absolut skævt ind i den almindeligt frelste middelklasses forståelse af verden, og det gør han også med både *Mit sted* og *Mit sted 2*, der understreger perspektivet udefra.

Mikael Josephsen

Mit sted 2

digte

melodika

Det er måske også derfor, han kan tillade sig alvoren som en sidekammerat til humoren, der altid har været mere *comme il faut* i Danmark. Josephsen har desuden modtaget en række priser og æresbevisninger, herunder Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat.

Mikael Josephsen skriver om døden

I digtsamlingen *Mit sted 2* er døden fremtrædende: "Det er døden / der driver disse digte" hedder det i værkets første to linjer. Lidt senere står der, "Men døden er det jeg mest / tænker på", og det er virkelig også en slags alvorfuld meditation over menneskets endelighed – uden at Mikael Josephsen nogensinde forfalder til det selvhøjtidelige kvalificerede blik på livet og døden. Nej, hans alvor er altid konkret og rodfæstet i den nærmestliggende omverden:

"Det er det nære her
det der er tæt på
det er godt for hjernerne
måske også for fluehjerne
man skal ikke altid beskæftige sig med
skabelsen og matematik"

Han er i forlængelse heraf heller ikke nogen eksistentiaistisk digter, for ham synes det at være nok at konstatere, at endelige, det er vi alle sammen, og vi kan se vores endelighed i sommerens hastighed, der kan læses gennem digtenes sansninger. Brombærrene modnes og skrumper gennem bogens sider. Tiden bliver på den måde helt konkret i al sin foranderlige sandflugt.

Gennem hele digtsamlingen løber også et andet spor, som er forbundet med dødsbevidstheden. Fra samlingens første digt lyder det igen:

"Tro ikke på døden
den er blot sproget der venter
på et alfabet"

Linjernes på én gang konkrete og nærværende selvfølgelighed. Det er nok de tre smukkeste linjer i hele digtsamlingen. Befriende er det i sammenhængen mellem digtning og død, at Josephsen ikke gentager blandt andre Søren Ulrik Thomsens 80'er-poetiks meditationer over død og fuldendelse, som i allerbedste fald kun kan

læses som en blodfattig og trøstende hånd på skulderen af dem, der ikke helt har fundet sig til rette i verden endnu.

Overvejelserne omkring digt og død fortsætter lidt længere inde i bogen, hvor Josephsen i en intim, spiritistisk seance ved boligblokkens affaldscontainere møder, som han så ofte gør, ”den døde nabo”. Her bliver digtene hemmeligt forbundet med ”de / dødes sprog”, og digteren kan fornøjet konstatere:

”alt det vi sletter
bliver til poesi under jorden
sådan taler de døde
som et digt af alt det kasserede”

Josephsens digte er ofte skrevet ud fra ”det kasserede” perspektiv; der er ofte en stemning af ikke at høre til, at være faldet skævt ind i verden. Det kan skrives frem på forskellige måder – en måde er denne:

”Ved turens ende
strejfer en skelethånd
din skulder
inden du bliver skudt ud
til de leende”

Som det hedder om spøgelsestoget, som også er en eksistentiel overvejelse; spørgsmålet i dette digt står uafklaret hen, om det nu også er godt at komme ”ud / til de leende”. En anden måde, det skæve perspektiv kommer til udtryk er dette:

”Et par fastboende er tilbage
kommunen betaler
de har rustne cykler og
rustne drømme
der roder altid omkring deres vogn

Som om rodet er deres relationer
en gammel spand
en ven
en pose pap deres kæreste
deres fortelte
er familien
der er gået op i alle syninger”

Rust og rodede relationer. Set udefra støjer det, men digtet er uafklaret, og det slutter med, at ”Selv går jeg og pakker lidt sammen / tomme dåser og digte / der ikke blev til noget”; også her er der en kasseret understrøm i tilværelsen, en understrøm af de dødes tale.

Som allerede nævnt, så er *Mit sted 2* nok mere alvorfuld end den første bog, men ikke desto mindre fornægter glimtet i øjet sig ikke. Det ses også i de eksempler, jeg i det ovenstående har citeret. Nok tænker Josephsen mest på døden, men han gør det fortsat med et glimt i øjet.

Dén blanding kan jeg godt lide, og måske fordi jeg sidder og lytter til Tom Waits’ album *The Black Rider* fra 1993, mens jeg skriver dette, falder følgende linjer fra sangen mig ind: ”Take off your skin / And dance around in your bones”. For skønt Mikael Josephsen tænker mest på døden, så er der også i *Mit sted 2* en udbredt lyst til at spankulere rundt i de bare knogler med et grin af den anden verden.

Klik dig videre til meget mere bogstof [lige her](#).

melodika

Mikael Josephsen

Søren Ulrik Thomsen

CHRISTIAN RØMER STOKBRO

Christian Rømer Stokbro er mag. art. i nordisk litteratur og forfatter med fokus på ånd, tænkning og det eksistentielle.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.